

Willemsfonds (1851-...)

Inventaris van de petitie's (1860-1913)

Heer Minister,

Men dwingt ons en heel de vlaemsche burgery, telkens als wy het postbestuer gelasten één of meer kwytschriften te ontvangen, bordereelen in te vullen die in het fransch uitsluitelyk gedrukt zyn. Het Bestuer van het Willems'-Fonds kan zich aen die opdringing eener vreemde tael in deze en welke andere ambtelyke stuks ook, niet stilzwygend onderwerpen. Wy hebben als vlaemsche burgers de waardigheid, regten en belangen van onzen landaerd te handhaven; en zelf een Vlaming, kunt Gy even weinig als wy, Heer Minister, willen dat wy als vreemdelingen op eigen grond worden bejegend.

Willemsfonds (1851-...)

Inventaris van de petitie's (1860-1913)

Deelinventaris van het Willemsfondsarchief (1851-...)

oktober 2008

Deze inventaris kan online geconsulteerd worden: www.liberaalarchief.be

Uitgegeven door het Liberaal Archief
Kramersplein 23, 9000 Gent
Tel. +32 9 221 75 05
Fax +32 9 221 12 15
E-mail: info@liberaalarchief.be
Website: www.liberaalarchief.be

© Liberaal Archief
D/2008/3927/10

Met steun van de
Vlaamse overheid

Inhoudstafel

INHOUDESTAFEL	2
INLEIDING	3
INVENTARIS	4
LIBERALE REGERING ROGIER - FRÈRE-ORBAN (9.11.1857 - 21.12.1867)	4
LIBERALE REGERING FRÈRE-ORBAN (3.1.1868 - 16.6.1870)	4
KATHOLIEKE REGERING D'ANETHAN (2.7.1870 - 1.12.1871)	5
KATHOLIEKE REGERING DE THEUX - MALOU (7.12.1871 - 11.6.1878)	5
LIBERALE REGERING FRÈRE-ORBAN - VAN HUMBEECK (18.6.1878 - 10.6.1884)	6
KATHOLIEKE REGERING MALOU - JACOBS - WOESTE (16.6.1884 - 26.10.1884)	9
KATHOLIEKE REGERING BEERNAERT (26.10.1884 - 17.3.1894)	10
KATHOLIEKE REGERING DE BURLET (26.3.1894 - 25.2.1896)	20
KATHOLIEKE REGERING DE SMET DE NAEYER I (25.2.1896 - 23.1.1899)	21
KATHOLIEKE REGERING DE SMET DE NAEYER II (5.8.1899 - 12.4.1907)	23
KATHOLIEKE REGERING SCHOLLAERT (9.1.1908 - 8.6.1911)	30
KATHOLIEKE REGERING DE BROQUEVILLE (18.6.1911 - 1.6.1918)	31

Inleiding

Het rijke archief van het Willemsfonds, dat integraal wordt bewaard op het Liberaal Archief, bevat o.a. een groot aantal petities. Het gaat om verzoekschriften zowel van het Algemeen Bestuur als van de afdelingen, gericht aan de nationale of plaatselijke overheden.

Het Willemsfonds hield zich als culturele vereniging afzijdig van de rechtstreekse politiek maar het wilde wél mee vorm geven aan een Vlaams natiebewustzijn binnen België. Daarbij maakte het dankbaar gebruik van het petitie recht. Die milde vorm van protest was op zijn maat gesneden. Tussen 1860 en 1913 richtte het Algemeen Bestuur zich 171 keer tot de regering of de parlementsleden. De meeste verzoekschriften handelden over de taalwetgeving, vooral die van het onderwijs, een materie waarvoor het Willemsfonds zich bijzonder interesseerde.

Prof. dr. Harry Van Velthoven heeft in de studie *Tussen opportunisme en radicalisme. Het Willemsfonds en de Vlaamse kwestie in 171 petities (1860-1913)*¹ de verzoekschriften thematisch samengebracht waardoor ook de langetermijnevolutie zichtbaar werd. Tevens werden ze gekaderd binnen een bredere context. Dat leverde vooral nieuwe gegevens op met betrekking tot de taalsituatie in het secundair rijksonderwijs.

Parallel met de studie van Harry Van Velthoven, publiceert het Liberaal Archief het overzicht van de petities ook als inventaris, terwijl de integrale tekst van elke petitie ter beschikking werd gesteld via de webversie van deze inventaris op de website van het Liberaal Archief (www.liberaalarchief.be).

Onderhavige inventaris bevat aldus het chronologisch overzicht van de 171 petities van het Algemeen Bestuur van het Willemsfonds aan de nationale overheid, waarbij telkens de datum, de geadresseerde, de inhoud en de vindplaats binnen het Willemsfondsarchief wordt vermeld. De collectie petities vormt immers geen mooi afgebakend geheel binnen het archief van het Willemsfonds. Het bevat wel een map “Petities” maar deze bleek niet alle petities van het Algemeen Bestuur te bevatten. Verder onderzoek leidde naar de reeks briefwisseling en naar de jaarverslagen, die beide voor de periode 1851-1914 werden doorgenomen en nog een groot aantal petities opleverden.

In deze inventaris werd enkel de informatie over de petitie zelf opgenomen. Eventuele antwoorden, reacties of discussies komen hier niet aan bod. Wie dus meer informatie wenst over de context waarin een petitie tot stand kwam of de eventuele resultaten die ze opleverde, verwijzen we graag door naar de jaarverslagen en de briefwisseling.

Alle jaarverslagen werden gepubliceerd in ofwel de *Verslagen*, ofwel de *Jaarboeken*, ofwel het *Tijdschrift van het Willems-Fonds*. Deze publicaties zijn te consulteren in het Liberaal Archief. De briefwisseling van het Willemsfonds werd ontsloten door Geertrui Coppens en Mario Tondeleir in de *Klapper op de briefwisseling van het Willemsfonds, 1862-1901*.

¹ Harry Van Velthoven, *Tussen opportunisme en radicalisme. Het Willemsfonds en de Vlaamse kwestie in 171 petities (1860-1913)*, Gent, Liberaal Archief vzw / Academia Press, 2008, 154 p.

Inventaris

Liberaal regering Rogier - Frère-Orban (9.11.1857 - 21.12.1867)

1. **6 maart 1860, aan de minister van Openbare Werken Jules Vanderstichelen.**
Protest tegen het gebruik van het Frans door de postdiensten in Vlaanderen, en verzoek dat de post daar het Nederlands zou gebruiken, vnl. bij het drukken van borderellen, kwijtschriften, e.d.
Verslag over de werkzaamheden van het bestuur, gedurende het jaer 1859-1860, gedaen in de algemeene vergadering der intekenaren, den 25 maart 1860 (9e jaar), Gent, Willemsfonds, 1860, pp. 6-7.
2. **10 november 1863, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.**
Verzoek betreffende de noodzakelijkheid van een wet die, in uitvoering van art. 23 van de Grondwet, het gebruik van het Nederlands in rechtszaken regelt, dit naar aanleiding van de zaak Karsman voor het hof van beroep van Brussel.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Inkomende stukken (1.2.200).
3. **1863, aan de minister van Openbare Werken Jules Vanderstichelen.**
Hernieuwing van de petitie van 6 maart 1860 over het gebruik van het Nederlands door de postdiensten in Vlaanderen, en een herinnering aan de belofte van de minister om voortaan alle bestuurlijke stukken, uitgaande van spoorwegen, post en telegrafie, in Vlaanderen in het Nederlands op te stellen.
Verslag over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1863 (13e jaar), Gent, Willemsfonds, 1864, p. 7.
4. **1 december 1867, aan de minister van Binnenlandse Zaken Jules Vandenpeereboom.**
Antwoord op de vraag van de minister (23 juni 1866) naar suggesties voor het opvullen van de leemte aan Nederlandstalige publicaties over wetenschappelijke en geschiedkundige onderwerpen, eveneens geschikt voor de jeugd. Volgens het Willemsfonds is er vooral nood aan nieuwe boeken inzake geschiedenis en inzake staats- en rechtswetenschappen, omdat voor de andere domeinen vooralsnog gebruik kan worden gemaakt van het aanbod uit Nederland. Het Willemsfonds stelt wel dat dit een dure onderneming is en niet kan worden uitgevoerd zonder steun van de overheid.
Verslag over de werkzaamheden gedurende het bestuurjaar 1867 (17e jaar), Gent, Willemsfonds, 1868, pp. 51-56.

Liberaal regering Frère-Orban (3.1.1868 - 16.6.1870)

5. **augustus 1868, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.**
Verzoek tot wettelijke regeling van de kinderarbeid.
Verslag over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1869 (19e jaar), Gent, Willemsfonds, 1869, p. 5.
6. **februari 1870, aan de minister van Binnenlandse Zaken Eudore Pirmez.**
Verzoek tot verbetering en uitbreiding van de studie van het Nederlands in het middelbaar onderwijs, in uitvoering van de wet van 1850 op het middelbaar onderwijs aangaande de grondige studie van het Nederlands in Vlaanderen. Tevens moet in de Vlaamse normaalscholen het Nederlands als onderwijsvoertaal voorrang krijgen, omdat de toekomstige leerkrachten in het lager onderwijs alle vakken in het Nederlands moeten geven. De schoolbibliotheken in de normaalscholen zouden ook meer Nederlandstalige

boeken moeten bevatten. (Deze petitie is een reactie op de ministeriële omzendbrieven van 19 juli 1869 en 2 oktober 1869)

"Verslag van het Algemeen Bestuur", in: *Jaarboek van het Willems-Fonds voor 1871*, Gent, Willemsfonds, 1870, pp. XL-XLII.

Katholieke regering d'Anethan (2.7.1870 - 1.12.1871)

7. 26 februari 1871, aan de minister van Binnenlandse Zaken Bruno Joseph Kervyn de Lettenhove.

Hernieuwing van de petitie van februari 1870 aan minister Eudore Pirmez inzake de gelijkschakeling van het Nederlands aan het Frans in het middelbaar onderwijs en het gebruik van het Nederlands in de Vlaamse normaalscholen.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (1.2.464).

Katholieke regering de Theux - Malou (7.12.1871 - 11.6.1878)

8. 24 november 1872, aan de minister van Openbare Werken François Moncheur.

Verzoek om de herinvoering van de door minister Vanderstichelen goedgekeurde maatregelen betreffende de tweetaligheid van de post, spoorwegen en telegrafie, die inmiddels weer afgeschaft werden.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (2.1.20-22).

9. 8 september 1873, aan de minister van Binnenlandse Zaken Charles Delcour.

Reactie op het ministerieel besluit van 18 maart 1873 betreffende wijzigingen aan het examenreglement van de tweejaarlijkse "prijskamp van toonzetkunst", waarbij de in 1865 aangenomen gelijkwaardigheid van het Nederlands aan het Frans, weer teniet werd gedaan. Verzoek om deze ongelijkheid opnieuw ongedaan te maken.

Verslagen over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1873 (23e jaar), Gent, Willemsfonds, 1874, pp. LXXVI-LXXIX.

10. 21 november 1873, aan de minister van Binnenlandse Zaken Charles Delcour.

Verzoek om een wettelijke regeling waarbij in het middelbaar onderwijs in Vlaanderen het Nederlands gelijkwaardig wordt gesteld aan het Frans, wat immers noodzakelijk is voor de correcte toepassing van de taalwet van 1873 inzake strafzaken.

Tevens verzoek voor de gelijkstelling van de leergangen Nederlandse en Franse letterkunde aan de universiteiten.

Verslagen over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1873 (23e jaar), Gent, Willemsfonds, 1874, pp. LXVIII-LXXI.

11. 24 juli 1874, aan de minister van Binnenlandse Zaken Charles Delcour.

Bedenkingen bij een aantal teleurstellende bepalingen in het K.B. van 8 mei 1874, waardoor de studie van het Nederlands in de Vlaamse middelbare scholen niet noemenswaardig verbeterd wordt. De voorgeschreven grondige studie van het Nederlands in Vlaanderen, vastgelegd in de wet van 1850 op het middelbaar onderwijs, wordt dus nog steeds niet toegepast. (Met verwijzing naar de petitie van 21 november 1873)

Verslagen over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1874 (24e jaar), Gent, Willemsfonds, 1874, pp. LXXX-LXXXIII.

voortaan in de zevende en zesde klas van de athenea de lesuren Nederlands en Frans gelijkgeschakeld werden; voorstel om het stelsel van de Onderrichtsbond aan te nemen en toe te passen op het huidige onderwijsprogramma in Vlaanderen (evenredig aandeel aan de beide talen als onderwijsvoertaal).

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

18. 18 april 1881, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek tot aanpassing van de taalwet van 1873 inzake het gerecht om enkele leemtes in deze wet te verhelpen, nl. een regeling wanneer meerdere verdachten terechtstaan en slechts één van hen vraagt om het Frans te gebruiken alsook het voorstel om de taalregeling reeds bij het opstellen van het proces-verbaal wettelijk vast te leggen.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

19. 12 mei 1881, aan de minister van Openbaar Onderwijs Pierre Van Humbeeck.

Verzoek om aan de Gentse universiteit, naast de bestaande "normaalschool voor wetenschappen", een "normaalschool voor de humaniora" op te richten. In beide instellingen zullen de afgestudeerde leerkrachten een grondige kennis van het Nederlands moeten bezitten. (Dit verzoek kadert in het dreigend tekort aan Nederlandkundige leerkrachten na de invoering van de nieuwe wet op het middelbaar onderwijs).

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

20. 10 juni 1881, aan de minister van Openbare Werken Charles Sainctelette.

Reactie op een tussenkomst van de minister in de Kamer aangaande het bekomen van abonnementen op de Nederlandstalige Reiswijzer, waaruit bleek dat de minister slechts een gebrekkige Franse vertaling van de petitie van 22 januari 1881 ontvangen had. (Deze reactie heeft betrekking op de uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken. Het Willemsfonds besliste om het huidige verzoekschrift uitzonderlijk in het Frans op te stellen en voegde bij de brief een correcte Franse vertaling van de bedoelde petitie.)

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1881", in: *Jaarboek van het Willems-Fonds voor 1882*, Gent, Willemsfonds, 1881, pp. 147-148.

21. 23 februari 1882, aan de minister van Binnenlandse Zaken Gustave Rolin-Jaequemyns.

Verzoek om aan de Antwerpse Muziekschool de titel van "Koninklijk Nederlandsch Conservatorium" toe te kennen om op die manier het Nederlandstalig programma van de muziekschool wettelijk vast te leggen. Tegelijk wordt de minister gevraagd om bij de aanstaande hervorming van het programma van de muziekscholen, het bestaande Nederlandstalig karakter van dit onderwijs wettelijk te bestendigen.

(Ten tijde van deze petitie was het Nederlands de onderwijsvoertaal in de meeste muziekscholen en scholen voor beeldende kunsten in Vlaanderen).

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1882", in: *Jaarboek van het Willems-Fonds voor 1883*, Gent, Willemsfonds, 1883, pp. 174-177.

22. 3 april 1882, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om het wetsvoorstel Coremans - De Vigne nog in de huidige zittijd te bespreken en erover te stemmen. Dit wetsvoorstel regelt het gebruik van het Nederlands in het officieel middelbaar onderwijs.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

23. 16 september 1882, aan de minister van Openbaar Onderwijs Pierre Van Humbeeck.

Verzoek om reeds rekening te houden met de bepalingen van de ophanden zijnde

taalwet op het middelbaar onderwijs bij het benoemen en overplaatsen van leerkrachten. Dit laat toe om zoveel mogelijk Nederlandkundige leerkrachten in Vlaanderen te benoemen in plaats van hen over te plaatsen naar Wallonië.

(Brengt ook de petitie van 12 mei 1881 in herinnering).

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

24. 17 januari 1883, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om bij de komende tweede stemming van de artikelen van het wetsvoorstel Coremans - De Vigne (de taalwet inzake het middelbaar onderwijs) de oorspronkelijke versie van artikel 1 goed te keuren, en de in de eerste stemming gewijzigde versie van artikel 5.

(Deze wijzigingen hebben betrekking op de onderwijstaal in de voorbereidende afdelingen van de middelbare scholen).

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

25. 4 maart 1883, aan de minister van Financiën Charles Graux.

Verzoek om het wetsontwerp over de oprichting van de Nationale Maatschappij voor Belgische Buurtspoorwegen aan te vullen met de bepaling dat in de Vlaamse provincies de wet van 1878 inzake bestuurszaken moet worden nageleefd.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

26. mei 1883, aan de minister van Openbare Werken Xavier Olin.

Reactie op de gebrekkige en onvolledige toepassing van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken door de diensten van de post en telegrafie, ondanks het dienstbevel van de minister van 23 januari 1883. Zo moet bij een niet-bestelbare zending, die duidelijk in het Nederlands is opgesteld, de reden van terugzending aan de afzender ook in het Nederlands worden opgeschreven.

Verslagen over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1883 (33e jaar), Gent, Willemsfonds, 1883, pp. 174-175.

27. 28 juni 1883, aan de minister van Binnenlandse Zaken Gustave Rolin-Jaequemyns.

Dank voor de omzendbrief van de minister aan de Vlaamse provinciegouverneurs met de vraag tot strikte naleving van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken door de provinciale overheden. Verzoek om in het departement van Binnenlandse Zaken het voorbeeld te geven door o.m. Nederlandstalige opschriften te verplichten. Verzoek om te bepalen dat de Nederlandstalige tekst van alle ministeriële mededelingen voor Vlaanderen ook een officiële tekst is, en aan te dringen bij de andere ministers om dit in hun departement eveneens als algemene regel in te voeren.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

28. 7 september 1883, aan de minister van Openbaar Onderwijs Pierre Van Humbeeck.

Verzoek om geen rekening te houden met uitingen van tegenkanting tegen de taalwet van 1883 inzake onderwijs (zoals de brief van de prefect van het Antwerps atheneum aan de ouders van de leerlingen) en te blijven ijveren voor een correcte en volledige toepassing van deze wet.

Verslagen over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1883 (33e jaar), Gent, Willemsfonds, 1883, pp. 166-167.

29. 7 maart 1884, aan de minister van Binnenlandse Zaken Gustave Rolin-Jaequemyns.

Verzoek om maatregelen te nemen opdat ook de arrondissementscommissarissen de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken volledig en correct toepassen.

(Met verwijzing naar de petitie van 28 juni 1883).
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

30. 20 maart 1884, aan de Senaat.

Verzoek tot het behoud van de in het ontwerp van begroting ingeschreven toelage voor de organisatie van het jaarlijkse muziektfestival, dat beurtelings in de voornaamste steden wordt georganiseerd. (De halvering van het voorziene bedrag door de Kamer zou noodlottig zijn voor de ontwikkeling van de nationale toonkunst.)

Verlagen over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1884 (34e jaar), Gent, Willemsfonds, 1884, pp. 173-174.

Katholieke regering Malou - Jacobs - Woeste (16.6.1884 - 26.10.1884)

31. 10 augustus 1884, aan de ambtgenoten van de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Victor Jacobs: de minister van Buitenlandse Zaken Alphonse de Moreau, de minister van Justitie Charles Woeste, de minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken Auguste Beernaert, de minister van Spoorwegen, Post en Telegrafien Jules Vandenpeereboom, de minister van Financiën Jules Malou en de minister van Oorlog, Charles Pontus.

Verzoek om, in navolging van de minister van Binnenlandse Zaken, een omzendbrief te sturen aan alle ambtenaren van hun departement, ook die in de provincies, om de doelstellingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken toe te lichten en de correcte en volledige toepassing ervan te eisen.

Verlagen over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1884 (34e jaar), Gent, Willemsfonds, 1884, pp. 166-167.

32. 15 augustus 1884, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om het wetsontwerp inzake de hervorming van het lager onderwijs niet te aanvaarden omdat deze nefast is voor het openbaar onderwijs: in veel gemeenten zal de openbare school afgeschaft worden, de overheid zal minder toezicht kunnen uitoefenen op het verstrekte onderwijs en talrijke onderwijzers zullen geen bron van inkomsten meer hebben.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

33. 22 september 1884, aan de minister van Spoorwegen, Post en Telegrafien Jules Vandenpeereboom.

Herhaling van het verzoek van 10 augustus 1884 om, in navolging van de minister van Binnenlandse Zaken, een omzendbrief te sturen aan alle ambtenaren van het departement, ook die in de provincies, om de doelstellingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken toe te lichten en de correcte en volledige toepassing ervan te eisen.

Verzoek om te bepalen dat de Nederlandstalige tekst van alle ministeriële mededelingen voor Vlaanderen ook een officiële tekst is.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (5.1.145-148).

Katholieke regering Beernaert (26.10.1884 - 17.3.1894)

34. 9 juni 1885, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jean Thonissen.

Verzoek om nog vóór het begin van het schooljaar 1885-1886 de ministeriële omzendbrief van september 1883 in herinnering te brengen, zodat vanaf het nieuwe schooljaar de taalwet van 1883 inzake onderwijs volledig zou worden uitgevoerd in alle klassen van de rijksmiddelbare scholen en in de zevende, zesde en vijfde klassen van de athenea. Uit de verkregen inlichtingen bleek immers dat deze wet in de meeste scholen nog niet of zeer onvolledig werd uitgevoerd.

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1885", in: *Jaarboek van het Willems-Fonds. Verslagen over het bestuurjaar 1885 (35e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1885, pp. 162-166.

35. 4 september 1885, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jean Thonissen.

Dank voor het positief gevolg dat de minister gaf aan de petitie van 9 juni 1885. Verzoek om nog voor het nieuwe schooljaar in de schoolprogramma's ook de te gebruiken Nederlandstalige schoolboeken aan te duiden, alsook het verzoek om het reglement van de prijskampen tussen de middelbare scholen aan te passen aan de taalwet van 1883 inzake onderwijs, zodat de leerlingen de vragen over de vakken die zij in het Nederlands onderwezen kregen, ook in het Nederlands mogen beantwoorden.

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1885", in: *Jaarboek van het Willems-Fonds. Verslagen over het bestuurjaar 1885 (35e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1885, pp. 170-173.

36. 4 september 1885, aan de minister van Spoorwegen, Post en Telegrafien Jules Vandenpeereboom.

Verzoek om maatregelen te nemen dat de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken volledig en correct wordt toegepast door alle ambtenaren van het zeezezen, zowel betreffende opschriften, berichten aan het publiek, lastkohieren, enz. als betreffende briefwisseling met particulieren en gemeenten.

Verzoek om het onderwijs in de zeevaartscholen volledig in te richten volgens de taalwet van 1883 inzake onderwijs, en bovendien het vak "zeevaartkunst" én alle vakwoorden in het Nederlands te geven.

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1885", in: *Jaarboek van het Willems-Fonds. Verslagen over het bestuurjaar 1885 (35e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1885, pp. 174-176.

37. 17 september 1885, aan de minister van Financiën Auguste Beernaert.

Verzoek tot volledige en correcte uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken door alle besturen van het departement Financiën, zoals de Nationale Bank en het bestuur van Douanen en Accijnzen, alsook bij bv. de uittreksels van inschrijving op het Grootboek der openbare schuld.

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1885", in: *Jaarboek van het Willems-Fonds. Verslagen over het bestuurjaar 1885 (35e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1885, pp. 177-179.

38. 9 december 1885, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jean Thonissen.

Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, enerzijds de normaalschool voor wetenschappen, verbonden aan de Gentse universiteit, herin te richten, zodat de toekomstige leerkrachten in Vlaanderen de bepalingen van de wet zullen kunnen uitvoeren, en anderzijds de normaalschool voor regentessen te Brussel herin te richten als een normaalschool voor regentessen voor de Vlaamse scholen,

conform de herinrichting van de normaalschool voor regenten te Brugge.

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1886", in: *Jaarboek van het Willems-Fonds. Verslagen over het bestuurjaar 1886 (36e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1886, pp. 213-215.

39. 11 januari 1886, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om een bepaling toe te voegen aan het te behandelen wetsvoorstel-De Vigne over de uitbreiding van de taalwet van 1873 inzake het gerecht. Deze uitbreiding houdt in dat voortaan in Vlaanderen ook de processen-verbaal in het Nederlands moeten worden opgesteld. Het Willemsfonds verzoekt om aan dit wetsvoorstel ook een expliciete bepaling voor het arrondissement Brussel toe te voegen.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

40. 12 maart 1886, aan kroonprins Boudewijn.

Gelukwensen aan de kroonprins n.a.v. het nakende moment dat hij in het openbaar treedt. Daarbij wordt de aandacht van de prins gevestigd op de taalsituatie in Vlaanderen en op de drie goedgekeurde taalwetten en wordt hem verzocht om bij openbare gelegenheden in Vlaanderen het Nederlands te gebruiken.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

41. 3 juni 1886, aan de minister van Oorlog Charles Pontus.

Verzoek om te bepalen dat nieuwe legerartsen slechts benoemd kunnen worden mits ze een grondige kennis van de beide landstalen bezitten. Reeds benoemde Nederlands-onkundige artsen moeten de kans krijgen om het Nederlands aan te leren.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

42. 10 juli 1886, aan de minister van Oorlog Charles Pontus.

Herhaling van het verzoek van 3 juni 1886 aangaande de benoeming van tweetalige legerartsen, na het antwoord van de minister op 16 juni 1886.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

43. 1 september 1886, aan de minister van Oorlog Charles Pontus.

Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, in te staan voor de uitgave van tweetalige kaarten van België i.p.v. eentalig Franse. Ook in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs is de uitgave van tweetalige kaarten nodig omdat de leerlingen de aardrijkskundige namen in de beide landstalen moeten kennen.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

44. 26 november 1886, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om de ingediende wetsvoorstellen van De Vigne en Coremans ter uitbreiding van de taalwet 1873 inzake het gerecht, nog in de huidige zitting af te handelen. (Met een verwijzing naar de petitie van 18 april 1881 en 11 januari 1886).

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

45. 28 februari 1887, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om in het wetsontwerp van 10 december 1886 op de herziening van de wet op het verlenen van academische graden, de bestaande gelijkschakeling tussen de geschiedenis van de Nederlandse en Franse letterkunde te behouden. Daarnaast wordt verzocht om de toevoeging van een bepaling dat men, om als magistraat of notaris in Vlaanderen aangesteld te kunnen worden, het bewijs van een grondige kennis van het Nederlands moet leveren. Het zou tevens sterk aan te bevelen zijn om een praktische, Nederlandstalige cursus "rechtsbepleiting" aan de Gentse universiteit of aan beide

rijksuniversiteiten in te richten.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

46. 26 maart 1887, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jean Thonissen.

Verzoek om de vermindering van de studiebeurzen voor de normaalschool verbonden aan de Gentse universiteit weer ongedaan te maken. Het Willemsfonds acht die vermindering in tegenspraak met het ernstig tekort aan Nederlandstalige leerkrachten. Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

47. 2 juni 1887, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jean Thonissen.

Verzoek om expliciet te bepalen dat, bij de jaarlijkse prijskampen voor het middelbaar onderwijs voor jongens, de vragen voor de vakken waarvoor de taal van het antwoord vrij is, in de beide landstalen worden gesteld. Tevens wordt gevraagd om te bepalen dat de leerlingen voor de vertaling in het Duits en het Engels ook over een Nederlands-Duits en een Nederlands-Engels woordenboek mogen beschikken i.p.v. uitsluitend een Frans-Duits of Frans-Engels en dat de reeds genomen maatregelen ook zullen toegepast worden bij de jaarlijkse prijskampen voor het middelbaar onderwijs voor meisjes. Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

48. 22 juli 1887, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jean Thonissen.

Verzoek om de in de taalwet de taalwet van 1883 inzake onderwijs voorziene verhouding tussen het Nederlands en het Frans als onderwijsvoertaal te vrijwaren in het aanstaande nieuwe onderwijsprogramma voor de athenea. Het ontwerp van dat nieuwe programma behelst o.m. een vermindering van het aantal uren Engels en Duits, vakken die volgens de taalwet in het Nederlands moeten worden gegeven. Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

49. 30 juli 1887, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jean Thonissen.

Reactie op de bepaling van art. 4 van het KB van 23 april 1887 betreffende de voorwaarden voor de eindexamens van de hogere normaalscholen aan de universiteiten van Gent en Luik. Dat artikel levert volgens het Willemsfonds onvoldoende garanties dat de afgestudeerde leerkrachten voldoende bekwaam zijn om in het Nederlands te onderwijzen.

Daarnaast wordt verwezen naar het verzoek van 9 december 1885 betreffende de herinrichting van de normaalschool voor regentessen te Brussel als een normaalschool voor regentessen voor de Vlaamse scholen, conform de herinrichting van de normaalschool voor regenten te Brugge.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

50. 5 augustus 1887, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jean Thonissen.

Verzoek om maatregelen te nemen opdat de tijdelijke leergang handwerken, ingericht in de normaalschool te Nijvel in september 1887, door de Vlaamse onderwijzers in het Nederlands kan gevolgd worden.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

- 51. 3 januari 1888, aan de minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken Alphonse de Moreau.**
Herhaling van het verzoek tot omvorming van de Antwerpse muziekschool tot Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium.
(Met een verwijzing naar de petitie van 23 februari 1882)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 52. 10 januari 1888, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Reactie op het goedgekeurde nieuwe onderwijsprogramma voor de athenea dat een vermindering van het aandeel van het Nederlands t.o.v. het Frans inhoudt, niet alleen als leervak maar ook als onderwijsvoertaal, waardoor het beoogde doel van de taalwet van 1883 inzake onderwijs niet meer bereikt wordt.
Daarnaast wordt herinnerd aan de gebrekkige toepassing van de wet in talrijke scholen en aan de noodzaak om Nederlandstalige schoolboeken aan te duiden op de lijst van te gebruiken schoolboeken.
(Met een verwijzing naar de petitie van 22 juli 1887)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 53. 17 maart 1888, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.**
Reactie op het goedgekeurde nieuwe onderwijsprogramma voor de athenea dat een vermindering van het aandeel van het Nederlands t.o.v. het Frans inhoudt, niet alleen als leervak maar ook als onderwijsvoertaal, waardoor het beoogde doel van de taalwet van 1883 inzake onderwijs niet meer bereikt wordt.
Daarnaast wordt herinnerd aan de gebrekkige toepassing van de wet in talrijke scholen en aan de noodzaak om Nederlandstalige schoolboeken aan te duiden op de lijst van te gebruiken schoolboeken.
(Met een verwijzing naar de petitie van 22 juli 1887)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 54. 11 mei 1888, aan de minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken Alphonse de Moreau.**
Herhaling van het verzoek tot omvorming van de Antwerpse muziekschool tot Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium, als antwoord op de brief van de minister van 15 februari 1888.
(Met een verwijzing naar de petitie van 23 februari 1882 en 3 januari 1888)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 55. 12 mei 1888, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Verzoek tot de oprichting van een praktijkcursus "Nederlandsche rechtstaal en bepleiting" aan de verschillende rechtsfaculteiten.
(Een dergelijke cursus is onontbeerlijk voor een volledige en correcte toepassing van de taalwet van 1873 inzake het gerecht.)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 56. 17 mei 1888, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.**
Herhaling van het verzoek van 28 februari 1887 om enerzijds de bestaande gelijkshakeling tussen de geschiedenis van de Nederlandse en Franse letterkunde te behouden en anderzijds een praktijkcursus "Nederlandsche rechtstaal en bepleiting" aan

de verschillende rechtsfaculteiten op te richten.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

57. 20 mei 1888, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.

Samenvatting van de verzoeken die, in het kader van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, in de voorbije jaren reeds verzonden werden: verzoek tot volledige naleving van de wet; verzoek tot wijziging van het nieuwe onderwijsprogramma van de athenea; verzoek dat in de Vlaamse athenea slechts leerkrachten geschiedenis, aardrijkskunde, Engels en Duits benoemd worden die kunnen bewijzen dat zij bekwaam zijn om die vakken in het Nederlands te onderwijzen; verzoek tot hervormingen in de normaalschool voor wetenschappen aan de Gentse universiteit en in de normaalschool voor regentessen te Brussel.

(Met een verwijzing naar de petities van 9 december 1885, 22 juli 1887, 30 juli 1887 en 10 januari 1888)

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

58. 22 mei 1888, aan de minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken Alphonse de Moreau.

Verzoek om ook een Nederlandstalige versie van de Guide du Batelier uit te geven, aangezien een groot deel van de binnenschippers Vlaming is.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

59. 1 augustus 1888, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.

Herhaling van het verzoek van 2 juni 1887 om de reeds genomen maatregelen ten gunste van het gebruik van het Nederlands bij de jaarlijkse prijskampen voor het middelbaar onderwijs voor jongens, uit te breiden tot o.m. de vakken Engels en Duits en tot de prijskampen voor het middelbaar onderwijs voor meisjes.

Voorstel om, in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, de gelijkwaardige behandeling van het Nederlands en het Frans te bekomen bij de ingangsexamens van de rijkscholen voor hoger onderwijs.

Verzoek om maatregelen te nemen opdat, in het kader van de voorziene trapsgewijze invoering, deze wet in het nieuwe schooljaar in alle scholen ook in een hoger jaar zal toegepast worden.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Inkomende stukken (22.1.773a).

60. 20 augustus 1888, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.

Verzoek om maatregelen te nemen tegen het overwegend gebruik van het Frans in de rijksnormaalscholen voor onderwijzeressen te Gent en te Brugge (deze gebrekkige uitvoering van de taalwet van 1883 werd gesignaleerd door de Gentse vereniging de Zetternamskring).

Verzoek om maatregelen te nemen opdat de tijdelijke leergang huishoudkunde en huishoudwerken alsook de tijdelijke leergangen van tekenen, van snijden en maken van kleren, georganiseerd in september 1888, door de Vlaamse onderwijzeressen en ondermeesteressen in het Nederlands kan worden gevolgd.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Inkomende stukken (22.1.773b).

- 61. 17 december 1888, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.**
Verzoek om bij de tweede stemming over de wetsvoorstellen tot uitbreiding van de taalwet van 1873 inzake het gerecht, wettelijk vast te leggen dat in Vlaanderen alle processen-verbaal in het Nederlands dienen te worden opgesteld en dat in Vlaanderen een Vlaming niet vervolgd of beschuldigd mag worden in een taal die hij niet begrijpt. "Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1889", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1889 (39e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1889, pp. 117-118.
- 62. 20 december 1888, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Verzoek om te onderzoeken waarom in de 4de klas van het Gentse atheneum de vakken geschiedenis en aardrijkskunde nog in het Frans worden gegeven, hoewel dit volgens de traspwijze invoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs reeds naar het Nederlands moest zijn omgeschakeld.
(Met een verwijzing naar de petitie van 1 augustus 1888)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (6.3.97-98).
- 63. 17 april 1889, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Herhaling van het verzoek van 12 mei 1888 aangaande de oprichting van een praktijk-cursus "Nederlandsche rechtstaal en bepleiting" aan de rechtsfaculteiten. Het Willemsfonds betreurt de beslissing van de Kamercommissie om de behandeling van dit voorstel te verdagen tot aan de bespreking van het wetsontwerp over het verlenen der academische graden en pleit ervoor om een dergelijke cursus toch reeds in te richten aan de Gentse universiteit.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 64. 25 mei 1889, aan de minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken Léon De Bruyn.**
Verzoek om de Nederlandstalige Gids der Schippers zo snel mogelijk te publiceren. De minister had dit reeds beloofd bij brief van 13 juni 1888, in antwoord op de petitie van 22 mei 1888.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 65. 25 juni 1889, aan de minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken Léon De Bruyn.**
Verzoek om de lessen aan de nieuw op te richten landbouwschool (verbonden aan de Gentse hofbouwschool) in het Nederlands te geven en om ook aan de hofbouwschool zelf voortaan het Nederlands als onderwijsvoertaal te gebruiken.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 66. 3 juli 1889, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Herhaling van het verzoek tot omvorming van de Antwerpse muziekschool tot Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium. Dit verzoek is een reactie op de tussenkomst van de minister in de Senaat n.a.v. een vraag over de oprichting van een conservatorium te Mechelen, waarbij hij zich eerder negatief uitliet over het Nederlandstalig karakter van de Antwerpse muziekschool.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

- 67. 15 juli 1889, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Verzoek om maatregelen te nemen opdat de tijdelijke leergang handwerken, ingericht in de normaalschool te Lier, door de Vlaamse onderwijzers volledig in het Nederlands kan gevolgd worden.
(Met een verwijzing naar de petitie van 5 augustus 1887)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 68. 31 juli 1889, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Verzoek om ook de prijsuitdelingen in de athenea en middelbare scholen in de beide landstalen te organiseren: tweetalige programma's, een evenredig aantal Nederlandstalige en Franstalige prijsboeken, toespraken zowel in het Nederlands als in het Frans.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 69. 1 augustus 1889, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Herhaling van het verzoek tot de oprichting van een praktijkcursus "Nederlandsche rechtstaal en bepleiting" aan de verschillende rechtsfaculteiten, en zeker aan de Gentse universiteit.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 70. 12 augustus 1889, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Verzoek om maatregelen te nemen opdat de nieuwe tijdelijke leergang huishoudkunde en de tijdelijke leergangen snijden en maken van gewone kleren en tekenen, georganiseerd in september 1889, door de Vlaamse onderwijzeressen en ondermeesteressen in het Nederlands kunnen worden gevolgd.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 71. 8 september 1889, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Verzoek opdat, naast de reeds genomen maatregelen ten gunste van het gebruik van het Nederlands bij de jaarlijkse prijskampen voor het middelbaar onderwijs voor jongens, de vragen voor het vak natuurkunde ook in de beide landstalen worden opgesteld.
Herhaling van het verzoek om al deze maatregelen ook uit te breiden tot de prijskampen voor het middelbaar onderwijs voor meisjes.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 72. 26 oktober 1889, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Reactie op de nieuwe K.B.'s betreffende de voorwaarden voor de eindexamens van de hogere normaalscholen aan de universiteiten van Gent en Luik. Beide normaalscholen worden immers nog steeds op gelijke voet gesteld inzake het afleveren van leerkrachten die voldoende bekwaam zijn om in het Nederlands te onderwijzen, wat voor Luik niet strookt met de werkelijkheid. Verzoek om strikte bepalingen vast te leggen om die bekwaamheid voldoende te evalueren.
(Met een verwijzing naar de petitie van 30 juli 1887)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

73. **9 december 1889, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Reactie aangaande het feit dat een student rechten aan de Gentse universiteit zijn laatste doctoraatsexamen niet in het Nederlands mocht afleggen, wat o.m. in strijd is met art. 23 van de Grondwet.
Herhaling van het verzoek tot de oprichting van een praktijkcursus "Nederlandsche rechtstaal en bepleiting" aan de Gentse universiteit.
(Met een verwijzing naar de petitie van 28 februari 1887, 12 mei 1888, 17 april 1889 en 1 augustus 1889)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
74. **20 december 1889, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.**
Verzoek om een voorstel tot een wijziging in het wetsontwerp voor de herziening van de wet op het verlenen van academische graden - waarbij de examens voor de vakken strafrecht en rechtspleging in strafzaken in het Nederlands mogen worden afgelegd - niet aan te nemen, aangezien die het algemeen recht om examens in het Nederlands af te leggen, zou beperken.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (6.4.196-199).
75. **14 maart 1890, aan de minister van Justitie Jules le Jeune.**
Verzoek tot herziening van de recent opgestelde lijst van Vlaamse en Waalse gemeenten. Deze lijst werd opgemaakt om een correcte uitvoering van de taalwet van 1889 inzake strafrecht mogelijk te maken, maar alle tweetalige inwoners werden als Waal beschouwd. Hierdoor worden een aantal Vlaamse gemeenten ten onrechte als "Waalse" (Franstalige) beschouwd.
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1890", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1890 (40e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1890, pp. 150-152.
76. **1 mei 1890, aan de Senaat.**
Herhaling van het verzoek tot omvorming van de Antwerpse muziekschool tot Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium.
(met een verwijzing naar de petitie van 23 februari 1882, 3 januari 1888, 11 mei 1888 en 3 juli 1889)
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1890", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1890 (40e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1890, pp. 171-172.
77. **31 juli 1890, aan de minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken Léon De Bruyn.**
Herhaling van het verzoek om de Nederlandstalige Gids der Schippers zo snel mogelijk te publiceren. De nieuwe Franstalige versie van de Guide du batelier is reeds enige maanden verschenen, het blijft echter wachten op de Nederlandstalige versie.
(Met een verwijzing naar de petitie van 22 mei 1888 en 25 mei 1889)
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (6.4.474).
78. **12 september 1890, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Joseph Devolder.**
Herhaling van het verzoek om bij de jaarlijkse prijskampen voor het middelbaar onderwijs voor jongens, ook de vragen voor het vak natuurkunde in de beide landstalen op te stellen, en om meer Nederlandstalige prijsboeken te schenken.
Herhaling van het verzoek om al deze maatregelen ook uit te breiden tot de prijskampen

voor het middelbaar onderwijs voor meisjes.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (7.1.60).

79. 27 december 1890, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Herhaling van het verzoek van 14 maart 1890 tot herziening van de recent opgestelde lijst van Vlaamse en Waalse gemeenten. Deze lijst werd opgemaakt om een correcte uitvoering van de taalwet van 1889 inzake strafrecht mogelijk te maken, maar alle tweetalige inwoners werden als Waal beschouwd, wat leidt tot een verkeerde verhouding tussen Vlaamse en Waalse gemeenten.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

80. 4 april 1891, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om het wetsontwerp, houdende bepalingen over het gebruik van het Nederlands in strafzaken voor het hof van beroep te Brussel, uit te breiden tot het hof van beroep te Luik, ofwel de provincie Limburg bij het grondgebied van het hof van beroep van Brussel te voegen.

Verzoek om bij de vervolging van gerechtelijke ambtenaren wegens wanbedrijf, de betreffende taalwetgeving volledig toe te passen.

Verzoek om de bepalingen van de taalwet van 1889 betreffende strafzaken ook toe te passen voor tuchtzaken.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

81. 11 mei 1891, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Burlet.

Verzoek tot de herinrichting van een van de beide rijksnormaalscholen voor regentessen tot een Vlaamse school, zodat de afgestudeerde leerkrachten bekwaam zijn om in Vlaanderen in het Nederlands les te geven.

Verzoek om erop toe te zien dat bij tewerkstelling in een Vlaamse school, de kandidaat door middel van het eindexamen in de normaalschool bewezen heeft het Nederlands machtig te zijn.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (7.1.405-409/411-413).

82. 6 juni 1891, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Burlet.

Herhaling van het verzoek om bij de jaarlijkse prijskampen voor het middelbaar onderwijs voor jongens, ook de vragen voor het vak natuurkunde in de beide landstalen op te stellen. Herhaling van het verzoek om al deze maatregelen ook uit te breiden tot de prijskampen voor het middelbaar onderwijs voor meisjes.

(Met een verwijzing naar de petitie van 12 september 1890)

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (7.1.422-423)

83. 30 augustus 1891, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Burlet.

Verzoek om in de wet van 10 april 1890 op het hoger onderwijs, het artikel 49 (aangaande de voorwaarden voor leerkrachten geschiedenis, aardrijkskunde en Germaanse talen om les te geven in een Vlaams atheneum) uit te breiden tot de leerkrachten natuurwetenschappen, terwijl de leerkrachten wiskunde zouden moeten bewijzen dat zij ten minste de wiskundige vaktermen in het Nederlands beheersen.

(Met een verwijzing naar de petitie van 9 december 1885 en 20 mei 1888)

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

- 84. 12 maart 1892, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers en aan de Senaat.**
Herhaling van het verzoek om de Antwerpse muziekschool, n.a.v. zijn 25-jarig bestaan, om te vormen tot Koninklijk Vlaams Muziekconservatorium.
(Met een verwijzing naar de petitie van 23 februari 1882, 3 januari 1888, 11 mei 1888, 3 juli 1889 en 1 mei 1890)
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1892", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1892 (42e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1892, pp. 126-127.
- 85. 17 maart 1892, aan de minister van Oorlog Charles Pontus.**
Verzoek tot opname van de muziek van Vlaamse componisten in het repertoire van de militaire muziekkorpsen om er meer bekendheid aan te geven.
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1892", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1892 (42e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1892, p. 128.
- 86. 9 september 1892, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Burlet.**
Herhaling van het verzoek om in de wet van 10 april 1890 op het hoger onderwijs, het artikel 49 (aangaande de voorwaarden voor leerkrachten geschiedenis, aardrijkskunde en Germaanse talen om les te geven in een Vlaams atheneum) uit te breiden tot de leerkrachten natuurwetenschappen, terwijl de leerkrachten wiskunde zouden moeten bewijzen dat zij ten minste de wiskundige vaktermen in het Nederlands beheersen.
(Met verwijzing naar de petitie van 30 augustus 1891)
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1892", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1892 (42e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1892, pp. 129-130.
- 87. 26 januari 1893, aan de minister van Financiën Auguste Beernaert.**
Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, in Vlaanderen geen Franse taalige tolbeambten meer te benoemen, alsook om het aanwervingsexamen voor tolbeambten zo in te richten dat het qua taalvereisten Vlamingen niet langer afschrikt of uitsluit.
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1893", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1893 (43e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1893, pp. 130-131.
- 88. 26 januari 1893, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Burlet.**
Voorstel voor enkele aanpassingen aan het programma van de prijskampen tussen de middelbare onderwijsinstellingen, zoals geregeld bij K.B. van 23 april 1892.
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1893", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1893 (43e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1893, pp. 131-132.
- 89. 4 februari 1893, aan de minister van Spoorwegen, Post en Telegrafien Jules Vandenpeereboom.**
Verzoek om aandacht te besteden aan de klacht dat Vlamingen stelselmatig geweerd worden uit het Middenbestuur van de Post en van de Spoorwegen.
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1893", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1893 (43e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1893, p. 132.
- 90. 28 februari 1893, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Burlet.**
Dank voor de recente brieven van de minister maar met de opmerking dat deze in het Frans zijn opgesteld, wat strijdig is met de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken.
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1893", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1893 (43e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1893, pp. 132-133.

91. 18 augustus 1893, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Burlet.

Klacht n.a.v. de schending van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken bij de briefwisseling met de gemeenten voor het opstellen van een statistiek voor de pensioenkas van de gemeentesecretarissen.

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1893", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1893 (43e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1893, p. 133.

Katholieke regering de Burlet (26.3.1894 - 25.2.1896)

92. 19 januari 1895, aan de minister van Oorlog Jacques Brassine.

Verzoek, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, tot de volledige gelijkenschakeling van het Nederlands en het Frans bij de examenprogramma's van het departement, waarbij de aandacht vooral wordt gevestigd op het toegangsexamen voor de militaire school.

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1895", in: *Jaarboek van het Willemsfonds. Verslagen over het bestuurjaar 1895 (45e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1895, p. VIII.

93. 19 januari 1895, aan de minister van Justitie Victor Begerem.

Verzoek, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, tot volledige gelijkenschakeling van het Nederlands aan het Frans bij de examenprogramma's van het departement, waarbij de aandacht vooral wordt gevestigd op het examen voor "surnumeraris" en voor klerk in het beheer der gevangenen.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

94. 19 januari 1895, aan de minister van Spoorwegen, Post en Telegrafien Jules Vandenpeereboom.

Verzoek, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, tot volledige gelijkenschakeling van het Nederlands aan het Frans bij de examenprogramma's van het departement.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

95. 19 januari 1895, aan de minister van Financiën Paul de Smet de Naeyer.

Verzoek, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, tot volledige gelijkenschakeling van het Nederlands aan het Frans bij de examenprogramma's van het departement, waarbij de aandacht vooral wordt gevestigd op het examen voor klerk bij de dienst van de schatkist en openbare schuld, voor "surnumeraris" en voor tolbeambte bij het provinciaal beheer der belastingen.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

96. 26 januari 1895, aan de minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken Léon De Bruyn.

Verzoek tot volledige gelijkenschakeling van het Nederlands aan het Frans bij de examenprogramma's van het departement, waarbij de aandacht vooral wordt gevestigd, in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, op het toegangsexamen voor de Landbouwschool te Gembloux en voor de Hogere Handelsschool te Antwerpen, en, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, op de examens voor de opzichters 2de klasse (bruggen en wegen), voor klerk 3de klasse (bruggen en wegen) en voor hoofdklerk (bruggen en wegen).

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

- 97. 26 januari 1895, aan de minister van Spoorwegen, Post en Telegrafen Jules Vandenpeereboom.**
Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, erop toe te zien dat alle lastkohieren voor openbare aanbestedingen binnen het departement in beide landstalen verschijnen.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 98. 26 januari 1895, aan de minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken Léon De Bruyn.**
Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, erop toe te zien dat alle lastkohieren voor openbare aanbestedingen binnen het departement in beide landstalen verschijnen.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 99. 26 januari 1895, aan de minister van Oorlog Jacques Brassine.**
Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, erop toe te zien dat alle lastkohieren voor openbare aanbestedingen binnen het departement in beide landstalen verschijnen.
Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".
- 100. 21 november 1895, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Franz Schollaert.**
Verzoek tot de onmiddellijke benoeming van een gerenommeerd docent Nederlandse Zang aan het Conservatorium te Gent, in opvolging van wijlen Edward Nevejans, om te voorkomen dat deze leergang verdwijnt ten gunste van de leergang Franse Zang.
"Verzoekschriften van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1896, eerste jaargang, officieel gedeelte, pp. IV-VI.
- 101. 21 november 1895, aan de minister van Spoorwegen, Post en Telegrafen Jules Vandenpeereboom.**
Voorstel om het examenprogramma voor bediende in dit departement ook mee te delen aan de directies van de Vlaamse scholen. (Een bredere bekendmaking kan meer Vlaamse kandidaten aantrekken.)
"Verzoekschriften van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1896, eerste jaargang, officieel gedeelte, pp. VI-VII.
- Katholieke regering de Smet de Naeyer I (25.2.1896 - 23.1.1899)
- 102. 20 april 1896, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.**
Verzoek om de wetsvoorstellen van Juliaan De Vriendt en Edward Coremans betreffende de volledige gelijkheid van het Nederlands en het Frans in wetteksten, nog in de lopende zitting prioritair te bespreken en te stemmen.
"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1896, eerste jaargang, officieel gedeelte, pp. LXV-LXVI.
- 103. 1 december 1896, aan de Senaat.**
Verzoek om inzake de wetsvoorstellen van Juliaan De Vriendt en Edward Coremans (over de volledige gelijkheid van het Nederlands en het Frans in wetteksten) het ingediende amendement om een apart Nederlandstalig en Franstalig Staatsblad te publiceren, niet aan te nemen.

"Verzoekschrift", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1896, eerste jaargang, officieel gedeelte, p. CLXXV.

104. 23 januari 1897, aan de minister van Oorlog Jules Vandenpeereboom.

Verzoek om de cadettenschool te Namen in te richten volgens de bepalingen van de taalwet van 1883 inzake onderwijs zodat ook rekening wordt gehouden met de rechten en de belangen van de Vlaamse leerlingen.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1897, tweede jaargang, officieel gedeelte, pp. XXIX-XXX.

105. 3 februari 1897, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om het wetsvoorstel-Van der Linden betreffende de militaire rechtbanken aan te nemen zodat ook de Vlaamse soldaten in hun eigen taal vervolgd, beschuldigd en gevonnist kunnen worden.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1897, tweede jaargang, officieel gedeelte, pp. XXX-XXXI.

106. 17 februari 1897, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om de wetsvoorstellen van Juliaan De Vriendt en Edward Coremans (over de volledige gelijkheid van het Nederlands en het Frans in wetteksten) goed te keuren.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1897, tweede jaargang, officieel gedeelte, p. XXXI.

107. 1 augustus 1897, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Franz Schollaert.

Herhaling van het verzoek tot herinrichting van het normaalonderwijs voor regentessen. (Deze petitie werd verzonden in het kader van de voorbereiding van een hervorming van de middelbare scholen en normaalscholen).

"Algemeen Bestuur", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1897, tweede jaargang, officieel gedeelte, p. XCI.

108. 12 oktober 1897, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Franz Schollaert.

Herhaling van het verzoek van 21 november 1895 om, in opvolging van wijlen Edward Nevejans, dringend een gerenommeerd docent Nederlandse Zang aan het Conservatorium te Gent te benoemen.

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1897 (47e jaar), in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1897, tweede jaargang, officieel gedeelte, pp. CXXXVII-CXXXVIII.

109. 15 februari 1898, aan de minister van Justitie Victor Begerem.

Dank aan de minister dat het Staatsblad sinds 1895 tweetalig is, maar met de opmerking dat de Nederlandse vertaling zeer gebrekkig en slordig is.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1898, derde jaargang, officieel gedeelte, pp. LXIX-LXX.

110. 15 februari 1898, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs. Franz Schollaert alsook aan de burgemeester en schepenen van Brussel.

Reactie tegen de herinvoering van de septemberfeesten in Brussel door het Brussels stadsbestuur, die in deze vorm voor de Nederlanders en voor de meeste Belgen kwetsend overkomen.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1898, derde jaargang, officieel gedeelte, p. LXVIII.

- 111. 30 maart 1898, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Franz Schollaert alsook aan de burgemeester en schepenen van Brussel.**
Verzoek om ervoor te zorgen dat bij de Brusselse Volksconcerten en Concerten van het Conservatorium werken van Vlaamse componisten in het Nederlands worden uitgevoerd in plaats van in een verplichte Franse vertaling.
"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1898, derde jaargang, officieel gedeelte, p. LXXVI.
- 112. 11 juni 1898, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Franz Schollaert.**
Verzoek om de recente hervorming van de prijskampen tussen de athenea en colleges, die onvoldoende rekening houdt met de bepalingen van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, volledig aan die wet aan te passen.
"Algemeen Bestuur", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1898, derde jaargang, officieel gedeelte, pp. CXXXIX-CXL.
- 113. 29 september 1898, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Franz Schollaert.**
Reactie op het antwoord van de minister op het verzoekschrift van 11 juni 1898, omdat dit antwoord niet ingaat op de door het Willemsfonds vermelde klachten en het bovendien strijdig is met de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, daar het in het Frans werd opgesteld.
"Algemeen Bestuur", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1898, derde jaargang, officieel gedeelte, pp. CXCVII-CXCVIII.
- 114. 7 december 1898, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Franz Schollaert.**
Herhaling van het verzoek om de recente hervorming van de prijskampen tussen de athenea en colleges, die onvoldoende rekening houdt met de bepalingen van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, aan die wet aan te passen.
"Algemeen Bestuur", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1899, vierde jaargang, deel 1, pp. 127-128.

Katholieke regering de Smet de Naeyer II (5.8.1899 - 12.4.1907)

- 115. 31 augustus 1899, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.**
Verzoek om het onderwijzend personeel in lagere en middelbare scholen te wijzen op het belang om een correcte uitspraak van het Nederlands, vastgelegd in enkele standaardwerken, aan de leerlingen aan te leren.
"Verzoekschriften", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1899, vierde jaargang, deel 2, pp. 316-317.
- 116. 13 september 1899, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.**
Reactie n.a.v. een enquête van de Association flamande pour la vulgarisation de la langue française bij de ouders van de leerlingen van het atheneum in Gent, waarbij verzet wordt aangetekend tegen de taalwet van 1883 inzake onderwijs. (Het Willemsfonds weerlegt een aantal van hun argumenten.)
"Verzoekschriften", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1899, vierde jaargang, deel 2, pp. 317-320.

117. 15 november 1899, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek tot de onmiddellijke benoeming van een leraar Nederlandse voordracht aan het Conservatorium te Brussel, in opvolging van wijlen Emanuel Hiel.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1900, vijfde jaargang, deel 1, p. 165.

118. 31 januari 1900, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om een officiële en verplichte spelling en vertaling van de plaatsnamen op te leggen.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1900, vijfde jaargang, deel 1, p. 254.

119. 28 maart 1900, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Herhaling van het verzoek tot herinrichting van het normaalonderwijs voor regentessen, in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs. (Met een verwijzing naar de petitie van 1 augustus 1897)

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1900, vijfde jaargang, deel 2, pp. 124-125.

120. 28 maart 1900, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, de recente vernieuwingen voor de prijskampen tussen de middelbare scholen ook toe te passen op de prijskampen tussen de athenea en colleges. (Met een verwijzing naar de petitie van 11 juni 1898, 29 september 1898 en 7 december 1898)

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1900, vijfde jaargang, deel 2, pp. 125-126.

121. 5 juni 1900, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, de recente vernieuwingen voor de prijskampen tussen de middelbare scholen ook toe te passen op de prijskampen tussen de athenea en colleges. (Met een verwijzing naar de petitie van 11 juni 1898, 29 september 1898 en 7 december 1898)

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1900, vijfde jaargang, deel 2, pp. 125-126.

122. 7 december 1900, aan de minister van Justitie Jules van den Heuvel.

Verzoek om, in uitvoering van de taalwetten van 1873 en 1889 inzake het gerecht, in de Vlaamse gewesten geen magistraten aan te stellen die het Nederlands niet voldoende machtig zijn.

"Verzoekschriften", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 1, p. 262.

123. 19 december 1900, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om, in uitvoer van een belofte van de vorige minister, in Vlaanderen het Nederlands de algemene voertaal voor het lager onderwijs te maken. (In reactie op de recente statistieken dat er 3896 Franstalige lagere scholen zijn tegenover 2707

Nederlandstalige.)

"Verzoekschriften", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 1, p. 263.

124. 4 april 1901, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om, na de in 1900 doorgevoerde aanpassingen, het reglement van de prijskampen tussen de athenea en colleges niet opnieuw te wijzigen.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, p. 62.

125. 12 april 1901, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Klacht over het Franstalig antwoord van het departement op een Nederlandstalige brief van de Willemsfondsafdeling Aalst, wat een overtreding is op de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, p. 63.

126. 19 april 1901, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om maatregelen te nemen om ook in het middelbaar onderwijs enkel een eenvormige en correcte uitspraak van het Nederlands te spreken en aan te leren. (Met een verwijzing naar de petitie van 31 augustus 1899)

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, pp. 63-64.

127. 21 mei 1901, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om de examenjury's van de prijskampen voor het middelbaar onderwijs zo samen te stellen dat de vakken die, in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, in het Nederlands onderwezen moeten worden, door Nederlandstalige juryleden beoordeeld worden.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, pp. 188-189.

128. 21 mei 1901, aan de minister van Justitie Jules van den Heuvel.

Verzoek om erover te waken dat de Vlaamse kinderen in de Weldadigheidsscholen, in de geest van de wet op het lager onderwijs, in het Nederlands les krijgen.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, p. 190.

129. 22 mei 1901, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Herhaling van het verzoek tot herinrichting van het normaalonderwijs voor regentessen, in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, meer bepaald m.b.t. de samenstelling van de examenjury's en de nog steeds bestaande ongelijkwaardigheid tussen het Nederlands en het Frans. (Met een verwijzing naar de petitie van 28 maart 1900 (petitie nr. 119))

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, pp. 189-190.

130. 20 juni 1901, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs, te zorgen voor de volledige en correcte toepassing van de wet bij de op til zijnde mutaties en benoemingen van het onderwijzend personeel van de middelbare scholen en athenea.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, p. 191.

131. 20 juni 1901, aan de minister van Landbouw (en Schone Kunsten) Louis van der Bruggen.

Verzoek om richtlijnen vast te leggen waardoor in het Conservatorium te Gent voortaan enkel leerkrachten kunnen worden aangesteld die Nederlands kennen.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, p. 192.

132. 26 augustus 1901, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om voor het muziekonderwijs in de Vlaamse scholen enkel inspecteurs te benoemen die Nederlands kennen.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, pp. 315-316.

133. 26 augustus 1901, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om in de Vlaamse meisjesnormaalscholen en elk geval het Nederlands als onderwijsvoertaal te verplichten voor die vakken die de toekomstige onderwijzeressen in het Nederlands moeten geven.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, p. 316.

134. 20 september 1901, aan de minister van Landbouw Louis van der Bruggen.

Herhaling van het verzoek om richtlijnen vast te leggen waardoor in het Conservatorium te Gent voortaan enkel leerkrachten kunnen worden aangesteld die Nederlands kennen.

(Er werd immers een Nederlandsonkundige docent fluit aangesteld en de in het Staatsblad gepubliceerde voorwaarden voor de betrekking van een docent viool en basviool bevatten geen bepalingen inzake verplichte taalkennis)

(Met een verwijzing naar de petitie van 20 juni 1901)

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, p. 364.

135. 20 september 1901, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om via richtlijnen mee te delen dat de correcte uitspraak van het Nederlands is vastgelegd in reeds bestaande normen en niet kan worden bepaald op afzonderlijke onderwijsconferenties, om dialectische invloeden in de uitspraak te weren. (Met een verwijzing naar de petitie van 31 augustus 1899, waaraan positief gevolg werd gegeven.)

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1901, zesde jaargang, deel 2, p. 365.

136. 20 juni 1902, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Herhaling van het verzoek om voor het muziekonderwijs in de Vlaamse scholen enkel inspecteurs te benoemen die Nederlands kennen.

(Met een verwijzing naar de petitie van 26 augustus 1901 (petitie nr. 132))
"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds - Verzoekschriften", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1902, zevende jaargang, deel 2, p. 191.

137. 20 juni 1902, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Herhaling van het verzoek tot herinrichting van het normaalonderwijs voor regentessen, meer bepaald m.b.t. de samenstelling van de examenjury's en de nog steeds bestaande ongelijkwaardigheid tussen het Nederlands en het Frans.

(Met een verwijzing naar de petitie van 28 maart 1900 (petitie nr. 119) en 22 mei 1901)
"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds - Verzoekschriften", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1902, zevende jaargang, deel 2, p. 192.

138. 28 juli 1903, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Herhaling van het verzoek tot herinrichting van het normaalonderwijs voor regentessen, meer bepaald m.b.t. de nog steeds bestaande ongelijkwaardigheid tussen het Nederlands en het Frans en de vraag om één van de beide rijksnormaalscholen voor regentessen herin te richten als een Vlaamse school.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1903, achtste jaargang, deel 2, p. 160.

139. 28 juli 1903, aan de minister van Financiën en Openbare Werken Paul de Smet de Naeyer en aan de minister van Nijverheid en Arbeid Gustave Francotte.

Verzoek om de ambtenaren van de openbare besturen eraan te herinneren dat zij de bepalingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken moeten toepassen. (Er worden in de provincies nog te veel Franstalige i.p.v. Nederlandstalige of tweetalige formulieren aan de bevolking bezorgd.)

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1903, achtste jaargang, deel 2, p. 161.

140. 10 augustus 1903, aan de minister van Financiën en Openbare Werken Paul de Smet de Naeyer.

Verzoek om ervoor te zorgen dat bij de benoeming van de nieuwe ambtenaar van het Kadaster (dienst Brussel), de bepalingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken worden toegepast.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1903, achtste jaargang, deel 2, pp. 161-162.

141. 7 december 1903, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers en aan de Senaat.

Verzoek om het wetsvoorstel-Coremans, betreffende de uitbreiding van de taalwet van 1883 inzake onderwijs tot het vrije net, nog in de lopende zitting aan te nemen.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1904, negende jaargang, deel 1, p. 92.

142. 19 april 1904, aan de minister van Financiën en Openbare Werken Paul de Smet de Naeyer.

Verzoek om erop toe te zien dat de Nationale Bank de bepalingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken en van de wet van 26 maart 1900 inzake het taalgebruik voor de Nationale Bank correct toepast en o.m. volledig tweetalige bankbiljetten laat drukken.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1904, negende jaargang, deel 2, pp. 93-94.

143. 30 september 1904, aan de minister van Spoorwegen, Posterijen en Telegrafen Julien Liebaert.

Verzoek om de bepalingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken consequent te blijven toepassen, ongeacht het verzet van een Brusselse vereniging.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1904, negende jaargang, deel 2, pp. 270-271.

144. 22 oktober 1904, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzoek om een grondige inspectie in te stellen bij de normaalschool voor onderwijzeressen te Brugge, vermits daar een onderwijzeres is afgestudeerd die geen Nederlands kent.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1904, negende jaargang, deel 2, p. 271.

145. 1 december 1904, aan de minister van Financiën en Openbare Werken Paul de Smet de Naeyer (en een afschrift ervan aan de Vlaamse liberale volksvertegenwoordigers).

Herhaling van het verzoek om erop toe te zien dat de Nationale Bank de bepalingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken en van de wet van 26 maart 1900 inzake het taalgebruik voor de Nationale Bank correct toepast en o.m. volledig tweetalige bankbiljetten laat drukken. (De Bank wekte de indruk dat ze haar voorraad biljetten van 100 fr. en van 1.000 fr. snel vernieuwd heeft om zich nog aan die wettelijke bepalingen te onttrekken.)

(Met een verwijzing naar de petitie van 19 april 1904)

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1905, tiende jaargang, pp. 47-48.

146. 3 februari 1905, aan de minister van Spoorwegen, Posterijen en Telegrafen Julien Liebaert.

Verzoek tot het ongedaan maken van een recente richtlijn, die met terugwerkende kracht de bevordering van Nederlandsonkundige postbeambten bevoordeelt.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1905, tiende jaargang, pp. 71-72.

147. 3 februari 1905, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.

Verzet tegen de benoeming van de prefect van het atheneum te Brugge omdat hij geen Nederlands kent en daardoor geen toezicht kan uitoefenen op de correcte uitvoering van de taalwet van 1883 inzake onderwijs. Verzoek om bij de vervanging van de overleden algemeen inspecteur van het middelbaar onderwijs iemand te benoemen die ook Nederlands kent.

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1905, tiende jaargang, pp. 72-73.

148. 30 juni 1905, aan de minister van Spoorwegen, Posterijen en Telegrafen Julien Liebaert.

Herhaling van het verzoek om de bepalingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken consequent te blijven toepassen, ongeacht het verzet van een Brusselse vereniging. (Bij het aanbrengen van opschriften in Brussel-Noord bleken de bepalingen van de wet niet te zijn nageleefd.)

(Met een verwijzing naar de petitie van 30 september 1904)

"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1905, Tiende jaargang, pp. 189-190.

- 149. 4 januari 1906, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers en aan de Senaat.**
Verzoek om onmiddellijk over te gaan tot een geleidelijke vervlaamsing van de Gentse Universiteit.
"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1905, tiende jaargang, p. 327.
- 150. 4 januari 1906, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers en aan de Senaat.**
Herhaling van het verzoek om het wetsvoorstel-Coremans, betreffende de uitbreiding van de taalwet van 1883 inzake onderwijs tot het vrije net, nog in de lopende zitting aan te nemen.
(Met een verwijzing naar de petitie van 7 december 1903)
"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1905, tiende jaargang, pp. 327-328.
- 151. 4 januari 1906, aan de minister van Financiën en Openbare Werken Paul de Smet de Naeyer.**
Verzoek om erop toe te zien dat de Nationale Bank de bepalingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken en van de wet van 26 maart 1900 inzake het taalgebruik door de Nationale Bank correct toepast en dat de geplande nieuwe briefjes van 100 frank volledig tweetalig zullen zijn.
(Met een verwijzing naar de petitie van 1 december 1904)
"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1905, tiende jaargang, p. 328.
- 152. 28 februari 1906, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.**
Verzoek om maatregelen te nemen opdat de taalwetten van 1873 en 1889 inzake het gerecht ook door de Brusselse gerechtshoven volledig en correct zouden worden toegepast. (N.a.v. de zaak van Heerne waarbij o.m. de verdediging en de procedure volledig in het Frans verliepen)
"Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds", in: *Tijdschrift van het Willems-Fonds gewijd aan letteren, kunsten en wetenschappen*, 1905, tiende jaargang, p. 329.
- 153. 23 april 1906, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Onderwijs Jules de Trooz.**
Hernieuwing van de petitie van 31 januari 1900 om een officiële en verplichte spelling en vertaling van de plaatsnamen op te leggen.
"Verslag van het Algemeen Bestuur", in: *Verslagen over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1906 (56e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1907, p. 8.
- 154. 29 december 1906, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers en persoonlijk aan de Vlaamse liberale volksvertegenwoordigers.**
Hernieuwing van de petitie van 7 december 1903 om het wetsvoorstel-Coremans, betreffende de uitbreiding van de taalwet van 1883 inzake onderwijs tot het vrije net, nog in de lopende zitting aan te nemen.
"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1907", in: *Verslagen over den toestand van het Willems-Fonds gedurende het bestuurjaar 1907 (57e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1908, pp. 40-41.
- 155. 8 januari 1907, aan de minister van Financiën en Openbare Werken Paul de Smet de Naeyer.**
Herhaling van het verzoek om erop toe te zien dat de Nationale Bank de bepalingen van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken en van de wet van 26 maart 1900 inzake het taalgebruik voor de Nationale Bank correct toepast en o.m. volledig tweetalige bankbiljetten laat drukken. (De nieuwe briefjes van 100 frank zijn wel tweetalig maar de

beide talen zijn nog niet volkomen gelijkwaardig; de andere biljetten zijn nog steeds niet aangepast.)

(Met een verwijzing naar de petitie van 19 april 1904, 1 december 1904 en 4 januari 1906)

"Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1907", in: *Verslagen over den toestand van het Willemsfonds gedurende het bestuurjaar 1907 (57e jaar)*, Gent, Willemsfonds, 1908, pp. 41-42.

Katholieke regering Schollaert (9.1.1908 - 8.6.1911)

156. 22 januari 1908, aan de minister van Spoorwegen, Posterijen en Telegrafien Georges Helleputte.

Verzoek om, in uitvoering van de gelijkheidswet van 1898, in alle diensten tweetalige stempels in te voeren, met een verschillend type voor de oorspronkelijke plaatsnaam en voor de vertaling ervan.

Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1908 (58e jaar), Gent, Willemsfonds, 1909, pp. 9-10.

157. 11 juli 1908, aan alle ministers.

Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, alle voor het publiek bestemde stukken gelijktijdig in de twee landstalen te laten verschijnen.

Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1908 (58e jaar), Gent, Willemsfonds, 1909, p. 10.

158. 5 februari 1909, aan de minister van Spoorwegen, Posterijen en Telegrafien Georges Helleputte.

Verzoek om maatregelen te nemen om, in het belang van de Vlaamse inwoners, de bestaande treinverbindingen tussen Gent en Antwerpen te verbeteren en uit te breiden. (Het Willemsfonds verstuurde deze petitie in navolging van het Algemeen Nederlands Verbond en verschillende Gentse en Antwerpse handelskringen.)

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

159. 5 februari 1909, aan de minister van Spoorwegen, Posterijen en Telegrafien Georges Helleputte.

Verzoek om, naar het voorbeeld van Nederland, bij de spoorwegen speciale 'vakantiekaarten' in te voeren.

Verslag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1909 (59e jaar), Gent, Willemsfonds, 1909, p. 9.

160. 5 februari 1909, aan de minister van Wetenschappen en Kunsten Edouard Descamps.

Verzoek om maatregelen te nemen om de taaltoestanden in de middelbare normaalscholen voor regentessen te verbeteren, o.m. betreffende de kwaliteit van het onderwijs in het Nederlands en betreffende de noodzaak om het Nederlands en het Frans volledig gelijk te schakelen.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

161. 15 maart 1909, aan alle ministers.

Herhaling van het verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken, alle voor het publiek bestemde stukken gelijktijdig in de twee talen te laten verschijnen, niet alleen de ambtelijke mededelingen, maar ook de boeken, verhandelingen of verslagen.

(Met een verwijzing naar de petitie van 11 juli 1908)

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Map "Petities".

162. December 1909, aan koning Albert I.

Verzoek aan de koning om bij zijn officiële troonsbestijging ook Nederlands te spreken.
Verlag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1910 (60e jaar), Gent, Willemsfonds, 1910, pp. 9-10.

163. 18 januari 1910, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om het wetsvoorstel Segers-Franck (de latere taalwet op het katholiek secundair onderwijs) nog in de lopende zitting goed te keuren.
Verlag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1910 (60e jaar), Gent, Willemsfonds, 1910, p. 10.

164. 15 juli 1910, aan de minister van Wetenschappen en Kunsten Edouard Descamps.

Verzoek om, in uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken en de gelijkheidswet van 1898, op te treden tegen het feit dat op de tentoonstelling "Kunst in de 17de eeuw", o.m. de opschriften en de catalogus eentalig Frans zijn.
Verlag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1910 (60e jaar), Gent, Willemsfonds, 1910, pp. 11-12.

165. [Juli] 1910, aan de minister van Wetenschappen en Kunsten, Edouard Descamps of Franz Schollaert.

Verzoek om, bij de komende overplaatsingen en benoemingen in het rijksmiddelbaar onderwijs, erover te waken dat er in Vlaanderen niet opnieuw Nederlandsonkundige schooldirecteurs worden aangesteld.
Verlag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1910 (60e jaar), Gent, Willemsfonds, 1910, pp. 12-13.

166. 31 oktober 1910, aan de minister van Wetenschappen en Kunsten Franz Schollaert.

Verzoek om maatregelen te nemen tegen misbruiken op de taalwetten van 1883 en 1910 inzake onderwijs, zoals het feit dat sommige middelbare scholen na enkele maanden een ander taalregime aannemen, waardoor de leerlingen ook nieuwe schoolboeken moeten aankopen.
Verlag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1911 (61e jaar), Gent, Willemsfonds, 1911, pp. 6-7.

167. 4 december 1910, aan de minister van Binnenlandse Zaken Paul Berryer.

Verzoek om voor de komende volkstelling een omzendbrief aan de gemeenten op te stellen betreffende de interpretatie van enkele vragen over de moedertaal.
Verlag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1911 (61e jaar), Gent, Willemsfonds, 1911, p. 8.

168. 8 februari 1911, aan de minister van Justitie Léon de Lantsheere.

Verzoek om erover te waken dat de nieuw te benoemen directeur van de gestichten van Hoogstraten-Merksplas grondig Nederlands kent.
Verlag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1911 (61e jaar), Gent, Willemsfonds, 1911, p. 10.

169. 21 maart 1911, aan de minister van Wetenschappen en Kunsten Franz Schollaert.

Verzoek om erover te waken dat, in het kader van de geplande herinrichting van het schoolmuseum in het Jubelpark te Brussel, de aanstaande bestuurder Nederlands zou kennen en dat ook het Nederlands zijn rechtmatige plaats in het Museum zou krijgen.
Verlag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1911 (61e jaar), Gent, Willemsfonds, 1911, p. 7.

Katholieke regering de Broqueville (18.6.1911 - 1.6.1918)**170. 18 december 1912, aan de minister van Posterijen en Telegrafen Paul Segers.**

Verzoek om een persoonlijk onderhoud over de rechtstoestand van ambtenaren, in het kader van de uitvoering van de taalwet van 1878 inzake bestuurszaken. (Dit naar aanleiding van tuchtzaken tegen de ambtenaren Peeren en Feytens die in hun dienst het Nederlands gebruiken hebben.)
Verlag van het Algemeen Bestuur. Bestuurjaar 1913 (63e jaar), Gent, Willemsfonds, 1913, p. 8.

171. 17 november 1913, aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Verzoek om de voertaal voor het lager onderwijs wettelijk vast te leggen.

Liberaal Archief, Archief Willemsfonds Algemeen Bestuur, Briefwisseling, Uitgaande stukken (12.2.49-50).